

© Ministry of Justice of the Czech Republic, www.justice.cz. [Translation already published on the official website of the Ministry of Justice of the Czech Republic.] Permission to re-publish this translation has been granted by the Ministry of Justice of the Czech Republic for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

© Ministerstvo spravedlnosti České republiky, www.justice.cz. [Překlad již zveřejněný na oficiální webové stránce Ministerstva spravedlnosti České republiky.] Povolení k opětnému zveřejnění tohoto překladu bylo uděleno Ministerstvem spravedlnosti České republiky pouze pro účely zařazení do databáze Soudu HUDOC.

EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA PÁTÁ SEKCE

VĚC OTAVA proti ČESKÉ REPUBLICE (stížnost č. 36561/05)

ROZSUDEK
(ve věci samé)

ŠTRASBURK

27. května 2010

Tento rozsudek nabude právní moci za podmínek stanovených v článku 44 odst. 2 Úmluvy. Může být předmětem formálních úprav.

Rozsudek je v autentickém francouzském znění publikován na internetových stránkách Evropského soudu pro lidská práva v databázi HUDOC (www.echr.coe.int). Pořízený úřední překlad do českého jazyka není autentickým zněním rozsudku.

Ve věci Otava proti České republice

Evropský soud pro lidská práva (pátá sekce), zasedající v senátu ve složení

Peer Lorenzen, *předseda*, Renate Jaeger,

Karel Jungwiert,

Rait Maruste,

Mark Villiger,

Isabelle Berro-Lefèvre,

Zdravka Kalaydjieva, *soudci*,

a Claudia Westerdiek, *tajemnice sekce*,

po poradě konané dne 4. května 2010,

vynesl tento rozsudek, který byl přijat uvedeného dne:

ŘÍZENÍ

1. Řízení bylo zahájeno stížností (č. 36561/05) směřující proti České republice, kterou dne 5. října 2005 podal k Soudu český občan pan Martin Otava („stěžovatel“) na základě článku 34 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod („Úmluva“).

2. Stěžovatele zastupuje P. Olmrová Nykodýmová, advokátka zapsaná v seznamu advokátů České advokátní komory. Českou vládu („vláda“) zastupuje její zmocněnec, pan V.A. Schorm.

3. Stěžovatel tvrdí, že restituční řízení, které proti němu bylo vedeno, bylo zdlouhavé a nespravedlivé a že došlo k porušení jeho práva na pokojné užívání majetku.

4. Dne 29. května 2007 se předseda páté sekce rozhodl uvědomit o stížnosti vládu. V souladu s článkem 29 odst. 3 Úmluvy dále rozhodl, že o přijatelnosti a odůvodněnosti věci rozhodne senát současně.

SKUTKOVÝ STAV**I. OKOLNOSTI PŘÍPADU**

5. Stěžovatel se narodil v roce 1963, bydliště má v Praze.

6. Na počátku 80. let usilovali stěžovatelovi rodiče o koupi nebo výstavbu domu, který pak měly užívat stěžovatelovy babičky. Po několika neúspěšných žádostech je ze čtyř žadatelů vybrala místní bytová správa ke koupi nedokončené stavby, která po konfiskaci připadla státu. Tou dobou byl stěžovatelův otec zástupcem ředitele odboru na Federálním ministerstvu spoju; on ani žádný jiný rodinný příslušník nebyli členy komunistické strany.

7. Cenu transakce stanovil v březnu 1984 znalec jmenovaný místním orgánem, a to na částku 203 790 korun československých (Kčs). Smlouva o koupi nemovitosti byla mezi rodiči stěžovatele a československým státem uzavřena v červnu 1984; poté jim bylo za cenu 9 690 Kčs zřízeno právo osobního užívání k přilehlým pozemkům.

8. Stěžovatelovi rodiče tento majetek v červenci roku 1985 darovali stěžovateli s břemenem doživotního užívání nemovitosti. Na základě stavebního povolení vydaného v roce

1986 provedl stěžovatel jisté stavební práce; tvrdí, že stavbu domu nejen dokončil, ale také dům kompletně přestavěl podle nového projektu, a že dům byl zkolaudován v roce 1987.

Restituční řízení

9. Manželé R., kterým byl dům v srpnu 1983 zkonfiskován, vyzvali dne 1. září 1991 stěžovatele na základě zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, aby jim ho vydal. Vzhledem k tomu, že stěžovatel odmítl nemovitost vydat, zahájili v lednu 1992 restituční řízení před soudem. Žalobci měli za to, že prodej domu měl být nabídnut jeho tehdejšímu uživateli, tj. otci pana R., a že nabídka prodeje nebyla v dané době řádně zveřejněna, a na základě těchto skutečností tvrdili, že rodiče stěžovatele byli v rámci transakce protiprávně zvýhodněni. Žalobci dále uvedli, že nikdy nepřestali být vlastníky předmětného majetku. Stěžovatel tomu oponoval s tvrzením, že otec pana R. sporný dům neužíval a ani v něm bydlet nemohl, protože dům nebyl zkolaudován. Stěžovatel dále poznamenal, že s ohledem na dobu, která mezitím uplynula, již není možné zjistit, zda tehdy místní bytová správa nabídku prodeje zveřejnila; zveřejnění bylo beztak upraveno pouze směrnicí Ministerstva financí, která neměla charakter obecně závazné normy. Stěžovatel také zpochybnil tvrzení manželů R., že stavba byla před konfiskací dokončena.

10. Obvodní soud pro Prahu 5 po několika jednáních vydal dne 11. ledna 1995 rozsudek, kterým stěžovateli nařídil, aby s manželi R. uzavřel dohodu o vydání domu a pozemků. Po vyslechnutí několika svědků a zadání revizního posudku k ocenění domu soud dospěl k názoru, že podmínky pro vydání byly splněny, protože cena, kterou rodiče stěžovatele zaplatili, byla o 39,6 % nižší než cena odpovídající platným předpisům (směrnice č. 43/1969); rodiče stěžovatele tedy dům nabyli v rozporu s právními předpisy. Soud dále shledal, že jeho rodiče byli také protiprávně zvýhodněni, a to tím, že nebylo dodrženo předkupní právo otce pana R. a že byli vybráni na úkor ostatních tří žadatelů, ačkoli bydlení nepotřebovali.

11. Stěžovatel podal odvolání, v němž zpochybnil soudem provedené posouzení důkazů a upozornil na vady revizního posudku, v němž zpracovatel podle stěžovatele použil nesprávnou klasifikaci nemovitosti; navrhl proto vypracování nového posudku. Krom toho uvedl, že manželé R. ve své výzvě ze dne 1. září 1991 požadovali pouze vydání domu, a nikoli pozemků, a že otci pana R. nesvědčilo předkupní právo, protože nemohl užívat nezkolaudovaný dům.

12. Městský soud v Praze dne 12. dubna 1996 návrh manželů R. zamítl v části týkající se pozemků, ale napadený rozsudek potvrdil v části týkající se vydání domu. Soud připustil, že nebylo prokázáno, že by dům byl před konfiskací zkolaudován, měl však za to, že směrnice Ministerstva financí č. 5/1964 pro prodej rodinných domků se vztahovala analogicky i na nezkolaudované domy; proto měla být koupě nabídnuta tehdejšímu uživateli a veřejnost měla být také o nabídce informována. Pokud jde o klasifikaci nemovitosti v revizním posudku, soud uvedl, že ji znalec náležitě objasnil. Rodiče stěžovatele tedy byli protiprávně zvýhodněni, ať již vědomě či nevědomě. Soud nicméně změnil znění dohody o vydání věci, kterou navrhli žalobci, neboť jejich tvrzení, že „uskutečnění prodeje bylo protekční, neboť hlavním hlediskem byla podpora primátora hl. m. Prahy a nebyl společenský zájem za daných okolností nejdůležitější, což byla bytová potřeba ostatních žadatelů (...)“, nepovažoval za prokázané.

Soud nakonec uvedl, že výzva ze dne 1. září 1991 se netýká vydání pozemků, které bylo požadováno později a po uplynutí stanovené lhůty; návrh byl tedy v této části zamítnut.

13. Vzhledem k tomu, že posouzení protiprávního zvýhodnění bylo v dané věci otázkou po právní stránce zásadního významu, městský soud připustil proti svému rozsudku dovolání. Dovolání pak podaly obě strany.

14. Rozsudkem ze dne 2. prosince 1997 Nejvyšší soud stěžovatelovo dovolání odmítl s tím, že není příslušný k přezkoumání skutkových závěrů. Shledal však, že směrnice ministerstva č. 5/1964 je pouze pokynem, který není obecně závazný, a její nedodržení samo o sobě nepředstavuje rozpor s platnými předpisy, o kterém se hovoří v § 4 odst. 2 zákona č. 87/1991 Sb.; nebylo však možné vyloučit, že převod učiněný v rozporu s touto směrnicí odporuje veřejnému zájmu.

Na základě dovolání manželů R. však Nejvyšší soud zrušil rozhodnutí ze dne 11. ledna 1995 a 12. dubna 1996 a vrátil věc obvodnímu soudu. Nejvyšší soud uvedl, že manželé R. podle svého tvrzení nikdy nepozbyli vlastnického práva k domu ani práva osobního užívání k pozemkům, a dospěl k závěru, že je soudy měly vyzvat k upřesnění, zda navrhují vrácení vlastního majetku podle občanského zákoníku, nebo zda žádají o vydání majetku, který jim původně patřil, podle zákona č. 87/1991 Sb. Jelikož tomu tak nebylo, řízení bylo stíženo vadami, jež mohly mít za následek vydání nesprávného rozhodnutí.

15. Ve dnech 10. března a 29. května 1998 tedy obvodní soud vyzval manžele R., aby svůj návrh upřesnili, jak to požadoval Nejvyšší soud.

16. Obvodní soud dne 7. října 1998 rozhodl, že stěžovatel je povinen uzavřít s manželi R. dohodu o vydání domu s odůvodněním, že jeho rodiče dům nabyli v rozporu se směrnicí Ministerstva financí a s tehdy platnou cenovou právní úpravou; podmínky stanovené v § 4 odst. 2 zákona č. 87/1991 Sb. tedy byly v projednávaném případě splněny. Pokud jde o pozemky, soud dospěl k názoru, že manželé R. nepožádali o jejich vydání ve stanovené lhůtě; tyto pozemky jim ostatně nemohly být vydány, protože jim svědčilo pouze právo osobního užívání, a nikoli právo vlastnické.

17. Dne 16. března 2000 městský soud zrušil rozsudek ze dne 7. října 1998, který byl napaden oběma stranami, a řízení zastavil s tím, že se žalobcům nepodařilo odstranit formální vady jejich žaloby, na které poukázal Nejvyšší soud.

18. Dne 31. ledna 2002 Nejvyšší soud zrušil rozhodnutí ze dne 16. března 2000 a vrátil věc městskému soudu. Podle Nejvyššího soudu byli žalobci povinni předložit popis skutečností, na nichž zakládali svůj nárok, což manželé R. učinili, nebyli ale povinni k nim podávat právní kvalifikaci.

19. Rozsudkem ze dne 23. července 2002 městský soud změnil rozsudek ze dne 7. října 1998 tak, že stěžovatel je povinen vydat manželům R. dům i přilehlé pozemky. Pokud jde o sporný dům, soud se ztotožnil se skutkovým stavem zjištěným obvodním soudem a se závěrem, že cena, kterou zaplatili stěžovateli rodiče, nebyla v souladu s platnými právními předpisy (směrnice č. 43/1969). Soud podotkl, že podle ustálené judikatury § 4 odst. 2 zákona č. 87/1991 Sb. nedovoluje přihlídnout k tomu, zda rozpor s právními předpisy bylo možné přičíst nabyvatelům či nikoli nebo zda o něm nabyvatelé věděli. Pokud jde o námitky stěžovatele vůči znaleckému posudku ohledně ceny, soud uvedl, že na ně ve svém rozsudku ze dne 12. dubna 1996 náležitě odpověděl a že pouhý nesouhlas stěžovatele se závěry znalce, který mimoto během svého výsledku podal dostatečné vysvětlení, není důvodem pro vypracování revizního posudku.

Z důvodů hospodárnosti řízení již soud nezkoumal argumenty týkající se předkupního práva či jiného protiprávního zvýhodnění, ze kterého měli mít rodiče stěžovatele údajně prospěch.

V souvislosti s pozemky bylo naproti tomu řečeno, že i když nebyly zmíněny ve výzvě ze dne 1. září 1991, podle soudní praxe ovlivněné rozhodnutími Ústavního soudu se použije zásada, podle které tvoří dům spolu s přilehlými pozemky jediný funkční celek; bylo by tedy nelogické vydat dům bez pozemků, které umožňují jeho užívání.

20. Sporný majetek byl manželům R. předán v listopadu 2002.

21. Stěžovatel podal dovolání, v němž upozornil na vady řízení a na skutečnost, že soudy nevyhověly jeho návrhu na vypracování nového znaleckého posudku ani nepřijaly některé z jeho dalších důkazních návrhů.

22. Dne 12. února 2004 Nejvyšší soud stěžovatelovo dovolání zamítl. Připomněl, že případné vady nebo chyby v posouzení důkazů nemohou zakládat přípustnost dovolání, a uvedl, že v daném případě byly závěry soudů v souladu s příslušnými zákonnými ustanoveními a s příslušnou judikaturou.

23. Dne 20. dubna 2004 napadl stěžovatel rozhodnutí ze dne 7. října 1998, 23. července 2002 a 12. února 2004 ústavní stížností, v níž se odvolával zejména na článek 6 odst. 1, článek 13 a článek 14 Úmluvy a na článek 1 Protokolu č. 1. Namítal, že úspěchem žalobců ve sporu dochází k porušení jeho vlastnického práva a že se stal obětí diskriminace, protože jakožto občan, který žil v České republice před 17. listopadem 1989 (na rozdíl od těch, kdo zemi opustili za komunistického režimu), byl vlastníkem majetku koupeného od státu. Stěžovatel uvedl, že mu soudy vytýkaly chyby a nesrovnalosti transakce z roku 1984, které jsou přitom přičitatelné státu, a že městský soud svůj rozsudek založil pouze na zjevně nesprávném znaleckém posudku, přičemž nedal vypracovat revizní posudek a nevyhověl důkazním návrhům stěžovatele. Městský soud navíc nařídil vydání pozemků i přesto, že nebyly součástí domu ani jeho příslušenstvím. Stěžovatel také namítl, že soudy několikrát žádaly manžele R., aby svou žalobu upřesnili, a to bez ohledu na názor Nejvyššího soudu a v rozporu se zásadou rovnosti stran.

24. Ústavní soud dne 19. května 2005 ústavní stížnost odmítl pro zjevnou neopodstatněnost. Uvedl, že stěžovatel jen zopakoval námitky uplatněné před soudy nižších stupňů a polemizoval s jejich hodnocením důkazů. Ústavní soud připustil, že obvodní soud neobjasnil důvody, které ho vedly k tomu, aby některé stěžovatelem navržené důkazy neprovedl, a dospěl k názoru, že tato nesrovnalost nebyla takové intenzity, aby se rovnala porušení ústavních práv stěžovatele; podle Ústavního soudu tento soud shromáždil na podporu svých závěrů dostatek důkazů.

25. V roce 2004 byla stěžovateli navracena kupní cena, kterou jeho rodiče zaplatili v roce 1984, spolu s náklady vynaloženými na právo osobního užívání, tj. celková částka 213 480 Kč.

26. Podle znaleckého posudku, který dal vypracovat stěžovatel, činila hodnota majetku ke dni 5. září 2002 bezmála 10 milionů Kč. Podle znaleckého posudku ze dne 24. března 2004, vypracovaného znaleckým ústavem na žádost právní zástupkyně stěžovatele, jehož účelem bylo porovnat znalecký posudek z roku 1984 s posudkem vypracovaným v rámci soudního řízení, obsahoval posledně uvedený posudek metodologické, věcné a formální vady a vycházel z právní úpravy cen, která měla jiný účel; posudek z roku 1984 měl obsahovat jen drobnější vady. Dle názoru zpracovatelů posudku z roku 2004 činila v roce 1984 hodnota sporné nemovitosti částku 200 158 Kčs.

Řízení o žalobě na zaplacení podle § 7 odst. 4 zákona č. 87/1991 Sb.

27. Dne 16. září 2002 podal stěžovatel k Obvodnímu soudu pro Prahu 5 žalobu, jíž se domáhal, aby mu manželé R. zaplatili 200 000 Kč za zhodnocení domu ve smyslu § 7 odst. 4

zákona č. 87/1991 Sb. Manželé R. uplatnili v řízení protinávrh, kterým se domáhali stejné částky, kterou údajně vynaložili na opravu hmotných škod způsobených nesprávnou údržbou nemovitosti.

28. Na ústním jednání dne 10. září 2003 stěžovatel prohlásil, že má v předmětném domě trvalé bydliště, že jeho matce svědčí právo doživotního užívání, že mají ještě další nemovitost a že se v září 2001 ze svého bytu v tomto domě vystěhoval a pronajal ho na dobu jednoho roku.

29. Na základě znaleckého posudku, v němž bylo shledáno, že 60 % nákladů nárokových oběma stranami bylo skutečně vynaloženo na uváděné účely, strany sporu uzavřely dne 12. června 2005 smírné urovnání, kterým se vzdaly svých nároků.

Řízení o náhradu škody podle zákona č. 82/1998 Sb.

30. Dne 12. února 2007 využil stěžovatel možnosti, kterou mu poskytla novela zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, a uplatnil u Ministerstva spravedlnosti nárok na náhradu nemajetkové újmy způsobené délkou řízení.

31. Dne 30. srpna 2007 Ministerstvo spravedlnosti stěžovateli sdělilo, že považuje za vhodné přiznat mu částku 110 000 Kč z titulu nepřiměřené délky řízení, která tak představovala nesprávný úřední postup. Příkaz k úhradě byl vystaven v říjnu 2007.

32. Stěžovatel tvrdí, že poněvadž nebyl s přiznanou částkou spokojen a dle svého názoru měl obdržet alespoň 170 000 Kč, obrátil se dne 23. října 2007 na soud. S výsledkem tohoto řízení nebyl Soud seznámen.

II. PŘÍSLUŠNÉ VNITROSTÁTNÍ PRÁVO

33. Příslušná ustanovení zákona č. 82/1998 Sb. týkající se kompenzačního prostředku, jehož prostřednictvím se lze domoci náhrady za délku řízení, jsou popsána v rozhodnutí *Vokurka proti České republice* (č. 40552/02, § 11-24, 16. října 2007).

Zákon č. 87/1991 Sb. o mimosoudních rehabilitacích

34. Podle § 4 odst. 2 jsou povinnými osobami fyzické osoby, jež nabyly věc od státu, který získal oprávnění s ní nakládat za okolností uvedených v § 6 zákona (včetně případu, kdy občan zdržující se v cizině věc zanechal na území republiky), a to v případech, kdy tyto osoby nabyly věc buď v rozporu s tehdy platnými předpisy, nebo na základě protiprávního zvýhodnění.

35. Podle § 7 odst. 4 jde-li o nemovitost zhodnocenou tak, že její hodnota převyšuje cenu původní věci, oprávněná osoba nahradí povinné osobě rozdíl mezi těmito cenami, který se stanoví podle cenových předpisů platných ke dni účinnosti tohoto zákona.

36. Podle § 8 odst. 1 a 4 se nevydávají stavby, které zásadní přestavbou ztratily svůj původní stavebně technický charakter, a pozemky, k nimž bylo zřízeno právo osobního užívání.

37. Podle § 11 vydá-li nemovitost jiná osoba než stát, vznikne této osobě nárok na vrácení kupní ceny, kterou zaplatila při koupi věci. Tento nárok musí být uplatněn u příslušného ústředního orgánu státní správy republiky.

PŘÁVNÍ POSOUZENÍ

I. K TVRZENÉMU PORUŠENÍ ČLÁNKU 6 ODS. 1 ÚMLUVY Z HLEDISKA DÉLKY ŘÍZENÍ

38. Stěžovatel namítá, že restituční řízení, které proti němu bylo vedeno, nesplnilo požadavek na „přiměřenou lhůtu“ ve smyslu článku 6 odst. 1 Úmluvy, který stanoví:

„Každý má právo na to, aby jeho záležitost byla (...) v přiměřené lhůtě projednána (...) soudem (...), který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích (...).“

A. K přijatelnosti

39. Vláda má za to, že se stěžovatel již nemůže považovat za oběť ve smyslu článku 34 Úmluvy. Ministerstvo spravedlnosti totiž uznalo podle zákona č. 82/1998 Sb., že délka předmětného řízení byla nepřiměřená, a přiznalo stěžovateli náhradu, která se jeví být dostačující z hlediska kritérií vyplývajících z judikatury Soudu. Vláda podpůrně uplatňuje námitku nevyčerpání vnitrostátních právních prostředků nápravy, protože kdyby se stěžovatel skutečně obrátil na soud podle § 15 odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb., námitka by byla předčasná.

40. Ze spisu vyplývá, že dopisem ze dne 30. srpna 2007 Ministerstvo spravedlnosti stěžovateli sdělilo, že považuje za přiměřené přiznat mu za nemajetkovou újmu částku 110 000 Kč (přibližně 4 000 € podle směnného kurzu platného k uvedenému datu), s ohledem na své zjištění, že délka řízení v projednávané věci byla nepřiměřená a představovala nesprávný úřední postup. Stěžovatel tvrdí, že s touto částkou nebyl spokojen, a že se proto obrátil na soud podle § 15 odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. (viz § 32 výše).

41. Soud připomíná, že když vnitrostátní orgány konstatovaly, že došlo k porušení, a jejich rozhodnutí je vhodnou a dostatečnou nápravou tohoto porušení, dotčená strana se již nemůže považovat za oběť ve smyslu článku 34 Úmluvy. Pokud jde o nesplnění požadavku na přiměřenou lhůtu, jedním z charakteristických znaků takové nápravy, při jejímž poskytnutí dotčený ztrácí postavení oběti, je částka, která mu byla přiznána na základě vnitrostátního prostředku. Soud již dříve prohlásil, že stěžovatelovo postavení oběti porušení Úmluvy může záviset na částce náhrady, která mu byla za situaci, na niž si před Soudem stěžuje, přiznána na vnitrostátní úrovni (*Cocchiarella proti Itálii* [velký senát], č. 64886/01, § 93, ESLP 2006-V).

42. O první podmínce, tj. o závěru o porušení vyslovenému vnitrostátními orgány, není v posuzované věci pochyb, protože Ministerstvo spravedlnosti uznalo, že délka předmětného řízení nebyla ve smyslu judikatury Soudu přiměřená.

43. Pokud jde o druhou podmínku, Soud připomíná, že k posouzení, zda určitý vnitrostátní prostředek zajistil vhodnou a dostačující nápravu, zkoumá délku řízení o náhradě, částku případně přiznané náhrady, popřípadě prodlení s vyplacením náhrady (*Cocchiarella*, cit. výše, § 86-107). V posuzované věci bylo stěžovateli přiznáno přibližně 4 000 € za nemajetkovou újmu způsobenou délkou řízení. S ohledem na skutečnosti obsažené ve spise a na okolnosti daného případu má Soud za to, že tuto částku lze považovat za adekvátní, a tím pádem i schopnou zajistit nápravu vzniklého porušení Úmluvy (*Cocchiarella*, cit. výše, § 146). Vzhledem k tomu, že tato částka již byla stěžovateli vyplacena a že o ni stěžovatel již nemůže přijít bez ohledu na výsledek soudního řízení, které dle vlastního tvrzení zahájil podle § 15 odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb., je zbytečné zjišťovat, jak toto řízení případně dopadlo. Ministerstvu trvalo posuzování nároku uplatněného stěžovatelem šest a půl měsíce a úhrada byla provedena dva měsíce poté, což se jeví přijatelné.

44. Za těchto podmínek se Soud domnívá, že náhrada poskytnutá Ministerstvem spravedlnosti se v posuzované věci jeví dostatečná a vhodná.

45. Z toho vyplývá, že se stěžovatel již nemůže považovat ve smyslu článku 34 Úmluvy za oběť porušení požadavku na „přiměřenou lhůtu“ zakotveného v článku 6 odst. 1 Úmluvy. Tato část stížnosti je tedy zjevně neopodstatněná a musí být zamítnuta podle článku 34 a článku 35 odst. 3 a 4 *in fine* Úmluvy.

II. K TVRZENÉMU PORUŠENÍ ČLÁNKU 1 PROTOKOLU Č. 1

46. Stěžovatel tvrdí, že na něj bylo uvaleno nepřiměřené břemeno, když byl zbaven majetku nabytého v dobré víře, a to bez adekvátní náhrady. Odvolává se přitom na článek 1 Protokolu č. 1, který zní:

„Každá fyzická nebo právnická osoba má právo pokojně užívat svůj majetek. Nikdo nemůže být zbaven svého majetku s výjimkou veřejného zájmu a za podmínek, které stanoví zákon a obecné zásady mezinárodního práva.

Předchozí ustanovení nebrání právu států přijímat zákony, které považují za nezbytné, aby upravily užívání majetku v souladu s obecným zájmem a zajistily placení daní a jiných poplatků nebo pokut.“

47. Vláda s tímto tvrzením nesouhlasí.

A. K přijatelnosti

48. Soud konstatuje, že předmětná námitka není zjevně neopodstatněná ve smyslu článku 35 odst. 3 Úmluvy. Soud dále nezjistil žádný jiný důvod nepřijatelnosti, a prohlašuje ji tedy za přijatelnou.

B. K odůvodněnosti

1. Tvrzení účastníků řízení

49. Stěžovatel se domnívá, že účel restitučních zákonů lze považovat za legitimní v případech, kdy je návrh na nápravu minulých křivd uplatněn vůči státu, což ale neplatí v případě, kdy takový návrh směřuje proti jednotlivci, který se na těchto křivdách nepodílel, zejména proti tomu, kdo z minulých událostí neměl prospěch ani nezneužil svého postavení. V této souvislosti stěžovatel důrazně nesouhlasí s tím, že vláda poukazuje na jistou protekci zmiňovanou v rozsudku ze dne 11. ledna 1995 a na základě toho pak tvrdí, že jeho otec zastával funkci na ministerstvu, jež vyžadovala loajalitu ke komunistickému režimu, a těšil se podpoře primátora hl. m. Prahy. Stěžovatel zdůrazňuje, že tento rozsudek byl zrušen Nejvyšším soudem a dále že odvolací soud ve svém rozsudku ze dne 12. dubna 1996 shledal tvrzení o protekci neprokázaným. Následná rozhodnutí, jež nabyla právní moci, vycházela pouze ze skutečnosti, že cena zaplacená rodiči stěžovatele nebyla v souladu s platnými právními předpisy, zatímco ostatní argumenty týkající se nedodržení předkupního práva či jiného protiprávního zvýhodnění nebyly zkoumány z důvodů hospodárnosti řízení. Vzhledem k tomu, že tedy soudy žádnou protekci neprokázaly, stěžovatel považuje za nepřipustné, aby vláda tento argument používala. Stěžovatel v tomto ohledu upřesňuje, že jeho otec nebyl členem komunistické strany a že jeho funkce na ministerstvu byla čistě technická a apolitická.

50. Stěžovatel dále tvrdí, že kupní cena předmětného majetku, kterou jeho rodiče zaplatili, se v rozhodné době jevila nadprůměrná a že nebylo důvodu se domnívat, že by byla nižší než cena odpovídající právní úpravě. Jeho rodiče nijak neovlivňovali cenu, která byla

stanovena posudkem, jehož vypracování si zadal stát, a kupní smlouva byla řádně zaregistrována státním notářem. Jestliže tedy vláda nyní tvrdí, že tento posudek byl vadný nebo nesprávný, pak za to nese odpovědnost samotný stát. Stěžovatel také tvrdí, že právní úprava cen (směrnice č. 43/1969) ponechávala znalci prostor pro subjektivní vyhodnocení typu stavby, a tím pádem i pro její klasifikaci, která byla pro cenu určující. Stěžovatel se tedy domnívá, že to, že byl zbaven svého majetku na základě posudku vypracovaného na žádost soudu deset let po prvním posudku a pouze na základě neúplné dokumentace, jelikož dům byl poté rekonstruován dle nového projektu, bylo tím spíše neoprávněné. Stěžovatel také uvádí, že až do roku 1989 byla smluvní volnost stran omezena tak, že mohly sjednat cenu nižší, než jaká byla určena podle příslušné právní úpravy; transakce uskutečněné za cenu vyšší byly naproti tomu neplatné (čímž se mělo zamezit spekulativnímu prodeji). Podle něj stanovisko vlády ukazuje, že tato praxe z doby nesvobody je dnes vnitrostátními orgány uplatňována v opačném směru.

51. Stěžovatel konečně zdůrazňuje, že do rekonstrukce a dokončení domu, který mu jeho rodiče darovali v roce 1985, investoval nemalé prostředky a podstatně tak zvýšil jeho hodnotu; dům byl mimoto v roce 2002 oceněn na bezmála 10 milionů Kč (viz § 26 výše). Stěžovatel se proto domnívá, že částka, která mu byla vyplacena po skončení restitučního řízení (viz § 25 výše), je směšně nízká a že nelze brát v úvahu fakt, že mezi skutečnou hodnotou kupní ceny zaplacené jeho rodiči v roce 1984 a její hodnotou v okamžiku, kdy mu tato částka byla vrácena, je výrazný rozdíl. Stěžovatel konečně nesouhlasí s argumentem vlády, že dům opustil ještě v průběhu řízení, a tvrdí jednak, že mu je takto vytýkáno, že se bránil riziku svého vystěhování, a jednak že mu manželé R. znemožnili přístup do nemovitosti.

52. Vláda připouští, že v posuzovaném případě došlo k zásahu, jenž se považuje za zbavení majetku ve smyslu článku 1 odst. 1 věty druhé Protokolu č. 1. Stejně jako ve věcech *Pincová a Pinc proti České republice* (č. 36548/97, § 46 a 51, ESLP 2002-VIII) a *Mohylová proti České republice* ((roz.) č. 75115/01, 6. září 2005) byl tento zásah upraven zákonem a sledoval legitimní cíl, tj. zmírnit následky majetkových křivd způsobených za komunistického režimu. Pokud jde o přiměřenost zásahu, vláda s odkazem na rozsudek *Velikovi a ostatní proti Bulharsku* (č. 43278/98, 45437/99, 48014/99, 48380/99, 51362/99, 53367/99, 60036/00, 73465/01 a 194/02, § 183 a 186, 15. března 2007) tvrdí, že je třeba přihlídnout k významu cíle sledovaného restitučními zákony a k roli dotyčného (povinného vydat věc původnímu vlastníku) při nabytí. Ne každá nerovnováha mezi uplatněnými důvody obecného zájmu a účinky restitučních zákonů na dotyčného se považuje za nepřiměřenou; k tomu, aby bylo možné konstatovat porušení článku 1 Protokolu č. 1, musí být překročen určitý „práh strádání“ („*threshold of hardship*“). Podle vlády je tedy v projednávané věci třeba zkoumat nejprve okolnosti, za nichž stěžovateli vznikla povinnost vydat majetek jeho původním vlastníkům, a poté otázku, zda byla s ohledem na tyto okolnosti poskytnuta adekvátní náhrada. Vláda v této souvislosti poznamenává, že i v případech, kdy povinné osoby nebyly zodpovědné za protiprávní nabytí majetku, bylo legitimní uložit jim povinnost věc vydat, přičemž otázka úmyslu nebo odpovědnosti je rozhodující při posuzování přiměřenosti přiznané náhrady.

53. Pokud jde o důvody, na jejichž základě byl stěžovatel zbaven majetku, vláda uvádí, že podle rozsudku městského soudu ze dne 23. července 2002 stěžovateli rodiče nabyli předmětný majetek v rozporu s tehdy platnými cenovými předpisy, neboť jim byla poskytnuta sleva ve výši 39,6 %. Tento přístup je v souladu se zavedenou praxí, podle které již pouhá skutečnost, že určitá nemovitost byla nabyta za cenu, která je minimálně o 20 % nižší než cena odpovídající právní úpravě, stačí k vyslovení závěru, že majetek musí být

vydán ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 87/1991 Sb. Vláda se nicméně domnívá, že pro účely řízení před Soudem je nezbytné vzít do úvahy relevantní okolnosti, za nichž stěžovateli rodiče majetek nabyli, včetně těch okolností, které vyšly najevo během řízení a které nebyly zmíněny v odůvodnění konečného rozsudku pouze z důvodů hospodárnosti řízení. Takto bylo podle vlády prokázáno, že nebylo respektováno předkupní právo pana R., což muselo být stěžovatelovým rodičům zřejmé, protože mu zaplatili, aby se z domu vystěhoval; stejně tak si museli být vědomi svého zvýhodnění, které vyplývalo z toho, že nabídka prodeje nebyla zveřejněna. Vláda dále tvrdí, že i když tvrzení o protekci nebylo městským soudem vzato za prokázané, z příslušných listin lze dovodit, že žádost stěžovatelova otce byla primátorem hl. m. Prahy, významným členem komunistické strany, podporována, což představovalo výraznou výhodu. Vláda se také domnívá, že s ohledem na významnou funkci, kterou otec stěžovatele zastával na Ministerstvu spojů, a uznání, jaké mu bylo uděleno, dokazují, že byl k režimu přinejmenším loajální. Také věděl, jak se stát stal vlastníkem sporného majetku, a musel vědět, že cena byla nepřiměřeně nízká; krom toho takřka 40 % rozdíl mezi zaplacenou cenou a cenou stanovenou právní úpravou musel být pro obě strany snadno rozpoznatelný. Vláda z toho vyvozuje, že stěžovateli rodiče nenabyli majetek v dobré víře a že si museli být vědomi protiprávního zvýhodnění, z něž měli prospěch.

54. Pokud jde o otázku náhrady, vláda má za to, že má-li někdo prospěch z vady transakce, je třeba přihlídnout k tomu, že obecným zájmem zde není jen obnovení vlastnického práva toho, kdo v minulosti utrpěl bezpráví, ale také v obecnější rovině nastolení spravedlnosti a vlády práva (viz *Velikovi a ostatní*, cit. výše, § 183 a 199). Aby osoba, která nabyla majetek v rozporu s předpisy nebo na základě protiprávního zvýhodnění, byla uvedena do situace, v jaké by se nacházela, kdyby k závadným skutečnostem nedošlo, je tedy třeba jí vrátit zaplacenou kupní cenu a nahradit náklady vynaložené na zhodnocení nemovitosti. Právě to stanoví § 7 odst. 4 a § 11 zákona č. 87/1991 Sb. Na rozdíl od případů klasického vyvlastnění, kdy na straně nabyvatele nedošlo k žádnému provinění či protiprávnímu zvýhodnění, však musí být podle vlády přiměřenost náhrady v restitučních věcech posuzována nikoli s ohledem na skutečnou hodnotu majetku v okamžiku restituce (což by mělo nespravedlivé důsledky), ale s ohledem na skutečnou hodnotu částky (vrácená kupní cena) v době, kdy došlo k nabytí majetku. V posuzované věci byla stěžovateli zaplacená částka 213 480 Kč; navíc je třeba zohlednit částku, kterou mohl získat (viz také *Velikovi a ostatní*, cit. výše, § 190 a 212) za zhodnocení nemovitosti, pakliže ji řádně udržoval, tj. 120 000 Kč (viz § 29 výše). Vláda se tedy domnívá, že v projednávané věci je třeba posoudit, zda skutečná hodnota částky 333 480 Kč je dnes z důvodu inflace v rozumném poměru k hodnotě této částky v roce 1984. Vzhledem ke kumulativní míře inflace, která při srovnání let 1984 a 2004 činí 444 %, by skutečná hodnota částky zaplacené rodiči stěžovatele v roce 1984 odpovídala v roce 2004 částce 905 439 Kč. Oněch 333 480 Kč, které stěžovatel získal nebo získat mohl, tedy odpovídá 36,8 % skutečné hodnoty částky zaplacené v roce 1984. Předmětný majetek navíc mohl využívat po dobu osmnácti let, tj. od roku 1984 do roku 2002, a dle jeho vlastních tvrzení (viz § 28 výše) již v okamžiku restituce v nemovitosti nebydlel.

55. S ohledem na tyto okolnosti a na skutečnost, že stěžovatel (nebo jeho předchůdci) si byli vědomi toho, že majetek nabyli v rozporu s platnými předpisy, se vláda domnívá, že náhrada ve výši 30 % (jako v případě stěžovatelky *Wulpe* ve věci *Velikovi a ostatní*, § 207), či dokonce 15-20 % (jako v případě stěžovatelů *Stoyanova* a *Ivanov*) by mohla být považována za adekvátní. Za adekvátní je nutno tím spíše považovat náhradu ve výši takřka 37 %, která byla přiznána stěžovateli. Vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem a k tomu, že v projednávané věci šlo o nastolení spravedlnosti a vlády práva, vláda tvrdí, že stěžovatel nenesl

neprůměřené břemeno a že spravedlivá rovnováha mezi požadavky obecného zájmu a ochranou práva na pokojné užívání majetku byla v dané věci dodržena.

2. Hodnocení Soudu

56. V posuzované věci musí Soud zjistit, zda zbavení majetku stěžovatele proběhlo v souladu s požadavky článku 1 Protokolu č. 1. Soud v tomto ohledu nemá důvod pochybovat o tom, že ke spornému zásahu došlo na základě zákona č. 87/1991 Sb. a že tento zásah odrážel požadavky obecného zájmu, protože směřoval nejen k ochraně zájmů původních vlastníků, ale sledoval také legitimní cíl, kterým byla ochrana legality právních úkonů (viz, *mutatis mutandis*, *Bečvář a Bečvářová proti České republice*, č. 58358/00, § 67, 14. prosince 2004; rozhodnutí *Mohylová*, cit. výše).

57. Soud se ztotožňuje s tím, že obecný cíl restitučních zákonů je legitimní, a uvádí, že již dříve zdůraznil, že zmírňování předchozích křivd nesmí způsobovat nové nepřiměřené křivdy. Při posuzování břemena, jež musely nést osoby povinné k restituci, tedy musí Soud přihlédnout ke konkrétním okolnostem každého případu, zejména k podmínkám, za nichž stěžovatelé sporný majetek nabyli (dobrá víra, postavení dotyčných a případné zneužití nebo nedodržení předpisů z jejich strany, pochybení správních orgánů), k sociálnímu „strádání“ stěžovatelů a k adekvátnosti náhrady (viz rozsudek *Pincová a Pinc*, cit. výše, § 59-62; rozsudek *Velikovi a ostatní*, cit. výše, § 181-192).

58. Soud připouští, neboť stěžovatel tuto skutečnost nikdy nezpochybnil, že rodiče stěžovatele pravděpodobně věděli, že nedokončený dům, který koupili, byl předtím zkonfiskován, ale nemůže přijmout ostatní argumenty vlády, jimiž má být prokázáno, že stěžovatelovi rodiče nejednali v dobré víře a že si byli protiprávního zvýhodnění vědomi. Vnitrostátním soudům totiž přísluší, aby v každém konkrétním případě prokázaly, zda se jednalo o protiprávní protekci. Pakliže soudy takový závěr neučinily, žalovaná vláda nemůže takové domněnky uplatňovat před Soudem; pokud by takové domněnky byly akceptovány, bylo by to v rozporu se zásadou právního státu (viz *mutatis mutandis Padalevičius proti Litvě*, č. 12278/03, § 68, 7. července 2009).

59. V projednávané věci vychází městský soud v konečném rozsudku ze dne 23. července 2002 pouze ze závěru, že cena zaplacená stěžovatelovými rodiči nebyla v souladu s tehdy platnými právními předpisy (viz § 19 výše). Ostatní tvrzení, která vláda Soudu předkládá, nebyla na vnitrostátní úrovni zkoumána z důvodů hospodárnosti řízení, a Soud k nim tedy nemůže přihlížet. Soud dále odkazuje na poznámku městského soudu, že § 4 odst. 2 zákona č. 87/1991 Sb. nedovoluje přihlédnout k tomu, zda rozpor s právními předpisy bylo možné přičíst nabyvatelům či nikoli nebo zda o něm nabyvatelé věděli; tyto skutečnosti tedy nebyly kontradiktorně projednány před vnitrostátními soudy. Na rozdíl od věci *Velikovi a ostatní* (rozsudek cit. výše, § 172, 182-186) tedy Soud není s to zjistit, zda předchůdci stěžovatele nejednali v dobré víře, zda využili nebo zneužili svého postavení nebo zda se dopustili jednání v rozporu se zákonem. Soud v této souvislosti opakuje, že právní úprava – nebo praxe – by měla umožňovat brát ohled na konkrétní okolnosti každého jednotlivého případu tak, aby osoby, jež nabyly svého majetku v dobré víře, nebyly nuceny nést břemeno odpovědnosti státu, který kdysi tento majetek zkonfiskoval (viz, *mutatis mutandis*, rozsudek *Pincová a Pinc*, cit. výše, § 58).

Tato stížnost se tedy v tomto bodě podobá věcem *Pincová a Pinc* (rozsudek cit. výše) a *Pešková proti České republice* (č. 22186/03, 26. listopadu 2009), kde byli stěžovatelé zbaveni majetku pouze z toho důvodu, že kupní cena, která jim byla stanovena znalcem jmenovaným státem, byla nižší než cena odpovídající tehdejší právní úpravě.

60. Soud dále podotýká, že stěžovatel mohl sporný majetek využívat po dobu osmnácti let, tj. od roku 1984 až do roku 2002, a že v okamžiku, kdy mu bylo pravomocně nařízeno nemovitost vyklidit, v ní už pravděpodobně nebydlel. Soud sice připouští, že bylo od stěžovatele rozumné, aby si našel bydlení ještě před skončením restitučního řízení, musí však konstatovat, že napadené opatření nemělo za důsledek, že by přišel o střechu nad hlavou (viz, *mutatis mutandis*, rozsudek *Velikovi a ostatní*, cit. výše, § 206). Situace stěžovatele se nicméně liší od situace stěžovatelky ve věci *Mohylová* (rozhodnutí cit. výše), která nemovitost používala jen k rekreaci a měla také další bydliště. Rovněž je třeba poznamenat, že rodiče stěžovatele koupili nedokončený dům, ve kterém musel stěžovatel provést stavební práce.

61. Zbývá tedy určit, zda náhrada, kterou stěžovatel získal nebo mohl získat, se jeví s ohledem na výše uvedené okolnosti adekvátní. Je třeba připomenout, že vyvlastněná osoba má v zásadě obdržet náhradu, jejíž výše je v rozumném poměru k hodnotě majetku, jehož byla zbavena, i když legitimní cíle veřejného zájmu mohou hovořit pro náhradu nižší, než je plná tržní hodnota. Rovnováhy mezi požadavky obecného zájmu a požadavky základních práv je zpravidla dosaženo, pokud náhrada vyplacená vyvlastněnému je v rozumném poměru k tržní hodnotě majetku stanovené v době, kdy k odnětí vlastnictví došlo (viz rozsudek *Pincová a Pinc*, cit. výše, § 53; *Svaté kláštery proti Řecku*, 9. prosince 1994, § 70-71, série A č. 301-A).

62. Vzhledem k těmto zásadám, vyloženým ve světle rozsudku *Velikovi a ostatní* (cit. výše), a vzhledem k tomu, že stěžovatelův případ je nutno odlišit od případu stěžovatelů *Wulpe, Stoyanova a Ivanov*, na které poukazuje vláda (tamtéž, § 207 a 212), Soud připouští, že stěžovatel mohl získat náhradu nižší, než byla plná tržní hodnota. Soud se však neztotožňuje s argumentem vlády, že přiměřenost náhrady má být posuzována nikoli s ohledem na skutečnou hodnotu majetku v okamžiku restituce, ale s ohledem na skutečnou hodnotu náhrady v době, kdy došlo k jeho nabytí (viz § 54 výše). Podle Soudu vláda nemůže uplatňovat účinky kumulativní míry inflace a vycházet z hodnoty částky vztažené k určitému okamžiku v minulosti, neboť v rámci posuzování přiměřenosti je třeba zkoumat možnost stěžovatelů opatřit si nové bydlení v okamžiku, kdy byli zbaveni majetku (viz rozsudek *Velikovi a ostatní*, cit. výše, § 190 *in fine*). Ve věci *Velikovi a ostatní* tak Soud zkoumal výši náhrady ve vztahu k tržní hodnotě bytů stanovené po ukončení příslušných restitučních řízení (§ 198, 202, 207, 220, 226, 232 a 245). Dále je třeba uvést, že ve věci *Velikovi a ostatní* bylo ocenění sporných bytů pro účely náhrady přiznané na vnitrostátní úrovni provedeno dvěma autorizovanými znalci za podmínek stanovených příslušnými právními předpisy (tamtéž, § 131- 134).

63. Soud sice nezná přesnou tržní hodnotu majetku stěžovatele v roce 2002, neboť má v tomto ohledu k dispozici pouze znalecký posudek, který si dal vypracovat stěžovatel (viz § 26 výše), za daných podmínek se však domnívá, že kupní cena, která byla zaplacená v roce 1984 a která byla stěžovateli nahrazena, nijak neodráží hodnotu majetku po dvaceti letech. Náhradu této ceny tedy nelze v projednávané věci pokládat za přijatelnou, i když bylo možné, aby byla nižší než plná tržní hodnota (jako tomu bylo v případě náhrady přiznané na vnitrostátní úrovni některým stěžovatelům ve věci *Velikovi a ostatní*). Dodatečná částka 120 000 Kč (viz § 29 a 54 výše), kterou mohl stěžovatel obdržet, na tom nemůže nic změnit.

64. Z toho vyplývá, že stěžovatel byl nucen nést nepřiměřené břemeno, které porušovalo spravedlivou rovnováhu, jež musí být zachována mezi požadavky obecného zájmu na jedné straně a ochranou práva na pokojné užívání majetku na straně druhé.

K porušení článku 1 Protokolu č. 1 tedy došlo.

III. K OSTATNÍM TVRZENÝM PORUŠENÍM

65. Stěžovatel konečně poukazuje na nespravedlivost řízení, přičemž tvrdí, že soudy porušily zásadu rovnosti zbraní a řádně se nevypořádaly s jeho důkazními návrhy.

66. V mezích své příslušnosti k posouzení uvedených tvrzení Soud neshledal ve spise nic, co by mohlo tyto námitky stěžovatele podpořit, a nespátřuje žádný náznak porušení práv zaručených článkem 6 odst. 1 Úmluvy.

67. Z toho vyplývá, že tato část stížnosti musí být na základě článku 35 odst. 4 Úmluvy zamítnuta.

IV. K POUŽITÍ ČLÁNKU 41 ÚMLUVY

68. Článek 41 Úmluvy zní,

„Jestliže Soud prohlásí, že byla porušena Úmluva nebo její protokoly, a jestliže vnitrostátní právo zúčastněné Vysoké smluvní strany umožňuje jen částečné odstranění důsledků tohoto porušení, Soud přizná v případě potřeby poškozené straně spravedlivé zadostiučinění.“

A. Újma

69. Na základě znaleckého posudku, který si stěžovatel dal vypracovat v roce 2003 (viz § 26 výše), požaduje jako náhradu majetkové škody, která mu vznikla porušením článku 1 Protokolu č. 1, částku 9 982 100 Kč (382 968 €). Dále požaduje částku 170 000 Kč (6 522 €) jako náhradu újmy, pravděpodobně nemajetkové újmy, kterou mu způsobily průtahy v řízení.

70. Vláda se sice domnívá, že o otázce majetkové škody prozatím není možno rozhodnout, protože posouzení přiměřené náhrady je složitým problémem, jehož řešení vyžaduje určitý čas, nicméně má za to, že Soud by měl při výpočtu výše spravedlivého zadostiučinění z tohoto titulu vycházet z částky 905 439 Kč (viz § 54 výše). Vláda se dále domnívá, že je třeba zamítnout požadavek stěžovatele z titulu porušení článku 6 odst. 1.

71. Soud má za to, že o otázce použití článku 41 prozatím není možno rozhodnout, pokud jde o majetkovou škodu. Rozhodnutí o této otázce je proto nutno odložit a další postup v řízení bude stanoven s ohledem na možnost dosažení dohody mezi vládou a stěžovatelem (článek 75 odst. 1 jednacího řádu Soudu).

72. Pokud jde o nemajetkovou újmu, kterou stěžovatel podle svých tvrzení utrpěl v důsledku nepřiměřené délky řízení, Soud podotýká, že tato námitka byla v projednávané věci prohlášena za zjevně neopodstatněnou. Není tedy důvodu přiznávat z tohoto titulu žádné zadostiučinění.

B. Náklady řízení

73. Stěžovatel dále požaduje náhradu nákladů řízení vynaložených před vnitrostátními soudy a před Soudem ve výši 421 800 Kč (16 182 €), z toho 274 000 Kč (10 512 €) z titulu nákladů řízení před vnitrostátními soudy, 22 750 Kč (873 €) na vypracování dvou posudků ohledně hodnoty sporného majetku (viz § 26 výše) a 125 100 Kč (4 800 €) na právní zastoupení před Soudem v rozsahu 43 hodin právních služeb bez DPH.

74. Vláda namítá, že doklady předložené stěžovatelem nedokazují, že částka 274 000 Kč byla vynaložena před vnitrostátními soudy; žádný doklad se navíc netýká nákladů na znalecké posudky. Vláda se dále domnívá, že částka nákladů, jejichž náhradu stěžovatel

požaduje za své právní zastoupení před Soudem, je přemrštěná a že by byla postačující částka 1 500 €.

75. Podle judikatury Soudu může být stěžovateli poskytnuta náhrada nákladů řízení, pouze pokud byla prokázána reálnost těchto nákladů, jejich nezbytnost a také přiměřenost výše vynaložené částky. S ohledem na dokumenty, které má k dispozici, a na výše uvedená kritéria považuje Soud v projednávané věci za přiměřenou částku 5 000 € jako náhradu všech nákladů dohromady a tuto částku stěžovateli přiznává.

C. Úrok z prodlení

76. Soud považuje za vhodné, aby byly úroky z prodlení založeny na úrokové sazbě marginální zápůjční facility Evropské centrální banky, zvýšené o tři procentní body.

Z TĚCHTO DŮVODŮ SOUD JEDNOMYSLNĚ

1. *prohlašuje* stížnost za přijatelnou v části týkající se článku 1 Protokolu č. 1 a ve zbývajících částech za nepřijatelnou;
2. *rozhoduje*, že došlo k porušení článku 1 Protokolu č. 1;
3. *rozhoduje*, že prozatím není možno rozhodnout o otázce použití článku 41 Úmluvy, pokud jde o tvrzenou majetkovou škodu,
a proto,
 - a) její projednání *odkládá*;
 - b) *vyzývá* vládu a stěžovatele, aby do šesti měsíců ode dne, kdy tento rozsudek nabude právní moci v souladu s článkem 44 odst. 2 Úmluvy, předložili písemné stanovisko k této otázce a zejména aby Soud seznámili s případně uzavřenou dohodou;
 - c) *odkládá* další postup ve věci a *pověřuje* předsedu senátu, aby jej v případě potřeby stanovil;
4. *rozhoduje*,
 - a) že žalovaný stát má stěžovateli zaplatit ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy rozsudek podle článku 44 odst. 2 Úmluvy nabude právní moci, 5 000 € (pět tisíc eur) jako náhradu nákladů řízení a dále případnou částku daně; tato částka bude převedena na národní měnu podle kursu platného ke dni zaplacení;
 - b) že od uplynutí výše uvedené lhůty až do zaplacení bude tato částka navyšována o prostý úrok se sazbou rovnající se sazbě marginální zápůjční facility Evropské centrální banky platné v tomto období, zvýšené o tři procentní body;
5. *zamítá* v ostatním požadavek na náhradu nákladů řízení.

Vyhotoveno ve francouzském jazyce a sděleno písemně dne 27. května 2010 v souladu s článkem 77 odst. 2 a 3 jednacího řádu Soudu.

Claudia Westerdiek
tajemnice

Peer Lorenzen
předseda